

nákladů výroby, režijních nákladů řádného obchodu a mírných zisků výrobce a legitimních obchodníků a tím též vědomí, že jeho prodejní cena je zřejmě přemrštěna. Pro nedostatek této subjektivní složky neaplnuje zjištěné jednání stěžovatelovo skutkové podstaty přestupku §u 7 čís. 1 zákona o válečné lichvě.

Čís. 1402.

V hlavní otázce porotcům na zločin zneužití moci úřední ve smyslu §u 101 tr. zák. netřeba vymeziti pojem úředníka ve smyslu druhého odstavce téhož §u.

Otázku kontrolní nemůže dáti soud sám od sebe a nespadá pod ni rozvedení otázky právní.

Poštovní úředník jest veřejným úředníkem ve smyslu §u 101, odstavec druhý, tr. zák.

(Rozh. ze dne 6. prosince 1923, Kr I 514/23.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku porotního soudu v Chrudimi ze dne 28. května 1923, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem zpronevěry v úřadě dle §u 181 tr. zák. a zločinem zneužití moci úřední dle §u 101 tr. zák., — mimo jiné z těchto

důvodů:

Zmateční stížnost uplatňuje důvod zmatečnosti čís. 6 §u 344 tr. ř., dovozujíc, že porotní soud porušil ustanovení §u 318 tr. ř. tím, že do II. hlavní otázky nepojal všech známek činu trestního, v zákoně uvedených, to jest, že neuvedl v ní známky pojmu státního úředníka, obsažené v druhém odst. §u 101 tr. zák., aniž dal porotcům příslušné otázky kontrolní a tím zavinil, že porotci, odpovídající na hlavní otázku, byli ohledně pojmu státního úředníka ve smyslu citovaného §u ve zřejmém právním omylu. Leč neprávem. Otázka hlavní dána byla na trestný čin, naznačený v obžalobě v odst. II., a odpovídá zcela tomuto odstavci obžaloby jak ohledně skutkového děje, tak ohledně zákonných známek trestného činu. Obsahujíc vedle úvodní formule jak skutkové okolnosti, pokud jich je třeba k individualisování skutku («jako administrátor poštovního úřadu v M., tím, že vyhotovil, vypravil, zaslal a t. d.»), tak také všechny zákonné známky trestného činu žalobního, jak je uvádí zákon v §u 101 tr. zák. («tedy jako úředník státní v úřadě, v němž měl povinnosti, v úmyslu, aby . . . zneužil moci mu svěřené, a t. d.»), odpovídá svým zněním i obsahem zcela předpisu §u 318 tr. ř. Výtka zmateční stížnosti, že porotní soud tento předpis porušil, jest zcela lichou. Znaky pojmu státního úředníka v druhém odstavci §u 101 tr. zák. nebylo třeba do otázky pojímati, poněvadž § 318 tr. ř. nařizuje toliko, by hlavní otázka obsahovala všechny zákonné známky trestného činu a ty jsou uvedeny v odstavci prvém. Pro kontrolní otázku dle třetího od-

stavce §u 323 tr. ř. nebylo zde místa, poněvadž tyto otázky jsou přípustny jen v případech, kde jde o to, by se určitý zákonný znak, obsažený v některé předcházející otázce, rozvedl na příslušné okolnosti skutkové, by bylo možno kontrolovati, zda porotci, po případě i soud porotní si onen zákonný znak správně vykládali, kdežto v tomto případě jde o posouzení právní otázky, zda administrátor poštovního úřadu jest státním úředníkem ve smyslu §u 101 tr. zák. Kdyby tuto otázku posoudil soud právně mylně, bylo by lze zjednati nápravu buď uplatňováním důvodu zmatečnosti čís. 10 a) §u 344 tr. ř., nebo použitím §u 290 tr. ř. O tom bude řeč ještě dále. Dáti dodatkovou otázku kontrolní, bylo v tomto případě vyloučeno i proto, že jí obžalovaný nenavrhl, a § 323 tr. ř. třetí odstavec nenařizuje, by byla dána z moci úřední, i kdyby pro ni byly zákonné předpoklady.

Pokud zmateční stížnost uplatňuje ne sice číselně, ale věcně také důvod zmatečnosti čís. 10 a) §u 344 tr. ř., tvrdíc, že úředníci pošty jakožto ústavu, sloužícího pouhé dopravě, nejsou státními úředníky ve smyslu §u 101 odstavec druhý tr. zák., poněvadž při něm stát jako podnikatel nevystupuje ve funkci nadřízeného činitele proti podřízeným státním občanům, a že zde tedy není podstatné zákonné známky deliktu dle §u 101 tr. zák., není odůvodněna. Úředníkem dle cit. §u jest každý, kdo mocí veřejného příkazu, přímo nebo nepřímo daného, jest povinen opatřovati práce vlády, ať jest pod přísahou nebo ne, a náleží do kterékoliv skupiny zaměstnanecké. A za práce vlády dlužno považovati všechny obory činnosti, jež se podnikají subjektem veřejnoprávním v z á j m u v e ř e j n é m. Poněvadž pošta není výdělečným podnikem státním, nýbrž slouží účelům povahy veřejné, totiž výhradně dopravě poštovních zásilek na území státním, dlužno pokládati úředníky i zřízence poštovních úřadů za úředníky ve smyslu §u 101 tr. zák. Porotní soud posoudil tudíž věc správně, uznav, že obžalovaný jako administrátor poštovního úřadu jest způsobilým subjektem trestného činu, jímž byl v druhém odstavci uznán vinným.

Čís. 1403.

Maření exekuce (zákon ze dne 25. května 1883, čís. 78 ř. zák.).

Ke skutkové podstatě §u 1 zákona se nevyžaduje, by již byla exekuce navržena, stačí, že ten, kdo v určitý čas má platiti, buď platiti nechce nebo jest si vědom, že platiti nemůže.

(Rozh. ze dne 6. prosince 1923, Kr I 674/23.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Chebu ze dne 18. září 1923, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným přečinem nedokonaného maření exekuce dle §u 8 tr. zák. a §u 1 zákona ze dne 25. května 1883, čís. 78 ř. zák.